

▲ Thuiszorg is vaak niet efficiënt georganiseerd. © Foto van de Biezen

De zorg kan beter worden georganiseerd

OPINIE | Groeiende vraag, aanhoudende stijging van de kosten en schaarste aan personeel dwingen tot een andere organisatie van de zorg. Dat betoogt Ad Pijnenborg in dit ingezonden stuk. Hij was initiator en voorzitter van zorgcoöperatie Hoogeloon en medeauteur van het boek 'Burgers doen het zelf! De zorgcoöperatie Hoogeloon'.

Ad Pijnenborg 03-01-19, 09:48 Bron: ED

22

De vraag naar zorg thuis groeit door de wens van ouderen langer thuis te blijven wonen, maar ook doordat verzorgingshuizen zijn gesloten en de drempel voor een verpleeghuis hoger is. Met de invoering van het nieuwe zorgstelsel is ook marktwerking ingevoerd, de zorgverlening zou er beter van worden. Marktwerking geeft mensen de mogelijkheid om zelf te kiezen voor een zorgorganisatie of een zelfstandige zorgverlener en voor financiering via Zorg in natura (Zin) of PersoonsGebonden Budget (PGB). Dit stimuleerde zorgaanbieders tot 'verkopers van producten', wat leidde tot meer zorg verlenen dan wellicht nodig en tot inefficiënt werken. Meer zorg omdat je in het marktdenken de klant tegemoet moet komen, en inefficiëntie omdat zorgverleners verder

moeten reizen. Helaas, in de ouderenzorg waar een tekort aan personeel is en de zorgvragen groeien leidt dit tot grote problemen die zich nu aftekenen.

De oplossing is niet meer geld maar anders organiseren. Meerdere zorginstellingen bieden zorg aan, zij concurreren met elkaar en rijden met een auto van klant naar klant. Het kan zomaar gebeuren dat een verzorgster voor één cliënt twintig minuten moet rijden voor het uitdoen van steunkousen, terwijl een verzorgster van een andere instelling de buurvrouw helpt.

De oplossing is simpel: één zorggroep per dorp of wijk voor hulp bij het huishouden en voor thuiszorg! Enkele verzorgenden, die deel uitmaken van een klein team helpen de zorgvragers. Huishoudelijke hulpen maken deel uit van hetzelfde team.

Laagdrempelig

Het team per dorp wordt aangestuurd door een coördinerend verpleegkundige die verpleegkundige zorg verleent, indicaties stelt en spreekuur houdt in het buurthuis, waar ouderen en familieleden laagdrempelig hun vragen en zorgen kunnen bespreken. De verpleegkundige kan bij verandering van de behoefte aan hulp en zorg, in overleg met de zorgvrager en de familie, de hoeveelheid hulp en of zorg snel aanpassen.

Bij deze werkwijze hoort een andere 'visie op zorg verlenen'. Uitgangspunt is dat slechts 'aanvullend' zorg geleverd wordt. Dat wat de zorgvrager zelf kan en wat de familie kan en wil doen, hoeft niet door de professional te gebeuren.

De ervaring leert dat dan gemiddeld minder zorg geleverd wordt maar de tevredenheid van de zorgvragers en de familie groter is. De verpleegkundige is de coördinator van de zorgverlening en wordt zo de spil in het web voor de ouderen in het dorp of de wijk. Zij heeft contacten met huisartsen, fysiotherapeuten en anderen. Zij kent het dorp of de wijk en kan wensen van ouderen bij welzijnsinstellingen ondersteunen om te komen tot andere activiteiten die ouderen bijvoorbeeld helpen elkaar te ontmoeten, of tot het signaleren van de behoefte aan gezamenlijk bewegen. Seniorenverenigingen kunnen op hun beurt helpen de algemene belangen van ouderen te behartigen. Zo ontstaat een zorgzaam dorp of wijk, waar het zorgteam belangrijk is en zich gesteund weet door de ouderen van het dorp. Zorg wordt weer een aangelegenheid van het dorp of de wijk en de ouderen zelf. Hoe moeilijk kan het zijn?

Wellicht is hier een rol weggelegd voor de gemeente. Zij kan als uitvoerder en financier van de WMO de regie nemen om de zorg in de thuissituatie per dorp of wijk te organiseren. Zij kan dit doen in samenwerking met vertegenwoordigers van het dorp of de wijk en van de ouderen.

In principe is een zorgaanbieder vrij 'overal' zorg te leveren, maar de gemeente kan zorgaanbieders aanzetten te werken aan een andere opzet. De noodzaak is gelegen in het jaarlijks stijgen van de zorgkosten, de schaarste aan verzorgend personeel en de continuïteit en kwaliteit van de zorg. Efficiënt organiseren van de zorg thuis leidt tot meer tevreden zorgvragers en familie. En tot meer tevreden zorgverleners. Zij houden van hun werk, maar dit komt er door de huidige opzet niet uit.